

Rapport

Datum: 24 augustus 2005
Rapportnummer: 2005/243

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie in de klachtafhandeling van 9 september 2003 haar stelling, dat zijn asielaanvraag die hij op 4 november 2001 per fax en op 8 november 2001 per aangetekende post aan de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond had gezonden, niet door haar is ontvangen, onvoldoende heeft onderbouwd.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker, asielzoeker afkomstig uit de Democratische Republiek Congo, stelt op 3 november 2001 een asielverzoek te hebben ingediend bij de chef van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. Op dat moment bevond verzoeker zich op het politiebureau nadat hij aldaar op 2 november 2001 in verzekering was gesteld. Verzoeker heeft een kopie van een handgeschreven verklaring waarin het verzoek is neergelegd, door hem ondertekend, overgelegd. Daarnaast heeft de gemachtigde van verzoeker bij brief van 4 november 2001 een schriftelijk asielverzoek per fax aan de korpschef gezonden. Verzoeker heeft hiervan een faxverzendsrapport overgelegd alsook een verzendsbewijs van een op 8 november 2001 aangetekend verzonden poststuk.

2. Op 30 juni 2003 diende verzoeker een klacht in bij de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie over de lange duur van de behandeling door de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het asielverzoek. Hij legde bij zijn klacht een kopie over van het handgeschreven verzoek en een kopie van de brief van 4 november 2001.

3. Op 9 september 2003 reageerde de minister op de klacht. In de klachtafdoening stelde de minister - voor zover hier van belang - het volgende:

“Op grond van artikel 36, aanhef en onder a, Vw 2000 (zie Achtergrond, onder 1., N.o.) wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 Vw 2000 (zie Achtergrond, onder 1., N.o.) ingediend door de vreemdeling of wettelijk vertegenwoordiger. Op grond van artikel 3.108, lid 3, Vb 2000 (zie Achtergrond, onder 2., N.o.) kan de vreemdeling die rechtens de vrijheid ontnomen is in afwijking van lid 2 van voornoemd artikel de aanvraag indienen op de plaats waar de vrijheidsontneming ten uitvoer is gelegd.

In dat geval is de korpschef van de politieregio waaronder de gemeente waar de vreemdeling verblijft, gemachtigd namens de Minister de aanvraag in ontvangst te nemen. Nadat de vreemdeling een asielaanvraag heeft ingediend, dient de korpschef meteen de Immigratie- en Naturalisatiedienst hieromtrent in te lichten.

Na bestudering van het dossier van betrokkene is mij gebleken dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst nimmer door de korpschef is bericht over een door betrokkene overeenkomstig de vereisten van de ter zake geldende wet- en regelgeving ingediende aanvraag. Navraag hieromtrent bij de vreemdelingendienst vallend onder de verantwoordelijkheid van de korpschef van de regiopolitie Rotterdam-Rijnmond heeft opgeleverd dat aldaar geen gegevens bekend zijn omtrent een door betrokkene ingediende aanvraag waarvan de Immigratie- en Naturalisatiedienst in kennis had dienen te worden gesteld.

Het bovenstaande in samenhang met het terzake geldende beleid leidt tot de conclusie dat er geen sprake is van een aanvraag waarmee de asielprocedure een aanvang heeft genomen.“

De minister verklaarde de klacht kennelijk ongegrond.

4. Op 5 augustus 2004 diende verzoeker een klacht in bij de Nationale ombudsman. Hij stelde - voor zover hier van belang - dat niet was gebleken dat ook maar een poging was gedaan om te onderzoeken of de aanvraag op 4 november 2001 per fax was binnengekomen. Hij verwees naar het faxverzendingrapport en het bewijs van verzending per aangetekende post toonde hij aan dat de aanvraag wel verzonden was en bij de vreemdelingendienst aangekomen moest zijn.

5. Op 12 oktober 2004 reageerde de minister op de klacht. Voor zover hier van belang stelde zij het volgende:

“In de beantwoording van de klacht d.d. 9 september 2003 is duidelijk aangegeven dat de aanvraag niet aan de wettelijke vereisten voldeed (...) en niet aantoonbaar bij de Vreemdelingendienst (hierna: VD) Rotterdam-Rijnmond is ontvangen.

Hierover is uitgebreid navraag bij deze VD gedaan (...). Met andere woorden, een aanvraag die op de verkeerde wijze door de verkeerde persoon naar de verkeerde plaats is gestuurd is nooit aantoonbaar aangekomen.

(...)

Uit het dossier van (verzoeker; N.o.) blijkt dat als gevolg van de klacht d.d. 30 juni 2003 een onderzoek bij de VD Rotterdam-Rijnmond is opgestart. Zo is er op 20 augustus 2003 een fax met vragen naar de VD gestuurd, waarop op 4 september 2003 daaropvolgend telefonisch is gereageerd (zie bijlagen 1 tot en met 3). Ook heeft de VD een aantal stukken gestuurd waaruit blijkt dat de aanvraag nergens geregistreerd is (zie bijlagen 4 tot en met 6).

Gezien het lange tijdsbestek tussen de datum waarop de fax zou zijn verstuurd (4 november 2001) en de klacht (30 juni 2003) kan in alle redelijkheid niet worden

verwacht dat een vraag aan medewerkers van de VD of op 4 november 2001 een fax van (gemachtigde; N.o.) is binnengekomen zinvol kan worden gesteld.

Tot slot ziet (gemachtigde, N.o.) over het hoofd dat de conclusie dat er geen sprake was van een aanvraag waarmee de asielprocedure een aanvang nam niet op de enkele mededeling van de VD was gebaseerd maar ook op het feit dat uit de door (gemachtigde, N.o.) geleverde stukken blijkt dat deze aanvraag door de verkeerde persoon is gedaan. Er is daarom formeel geen sprake van een aanvraag."

De bijlagen 1 tot en met 6 bij de reactie op de klacht behelsden, voor zover hier van belang, de volgende informatie:

Bijlage 1:

"Per brief van 30 juni 2003 heeft de gemachtigde van (verzoeker, N.o.), geboren op 30 november 1972, burger van de Democratische Republiek Congo (voorheen Zaïre), een klacht bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst ingediend (zie bijlage) op grond van het feit dat nog niet is beslist op de "aanvraag" van 4 november 2001 (tevens bijgevoegd).

In het IND-dossier heb ik geen door u doorgezonden aanvraag aangetroffen. Uit de brief van 4 november 2001 komt naar voren dat betrokkene op 2 november 2001 in verzekering zou zijn gesteld op het hoofdbureau van politie te Rotterdam.

Voor een zorgvuldige afhandeling van de klacht zou ik graag zo spoedig mogelijk (indien mogelijk telefonisch) van u informatie ontvangen op de onderstaande punten:

1. Is betrokkene op 2 november 2001 in verzekering gesteld op het hoofdkantoor van politie te Rotterdam?

2. Welke stappen zijn door uw korps ondernomen naar aanleiding van de brief d.d. 2 (bedoeld zal zijn: 4, N.o.) november 2001?

- Is er contact geweest met gemachtigde naar aanleiding van deze brief?

- Is betrokkene in de gelegenheid gesteld een asielaanvraag in te dienen?

- Zo nee, wat is hiervoor de reden geweest?

- Zo ja, is deze aanvraag ter behandeling doorgezonden aan de IND?

- Op welke datum is betrokkene in vrijheid gesteld?"

Bijlage 2

"INTERNE TELEFOONNOTITIE

MINISTERIE VAN JUSTITIE

IMMIGRATIE- EN NATURALISATIEDIENST

(...)

INHOUD GESPREK:

In reactie op faxbericht d.d. 20 augustus 2003 deelt (medewerker vreemdelingendienst Rotterdam-Rijnmond; N.o.) mee dat een aanvraag als bedoeld in fax niet staat geregistreerd in het VAS. Hij heeft de fax doorgezonden naar de afdeling VRIS daar op die plek wellicht nadere informatie bekend is."

Bijlage 3

"INTERNE TELEFOONNOTITIE

MINISTERIE VAN JUSTITIE

IMMIGRATIE- EN NATURALISATIEDIENST

(...)

INHOUD GESPREK:

In reactie op faxbericht d.d. 20 augustus 2003 deelt (medewerker afdeling VRIS vreemdelingendienst Rotterdam-Rijnmond, N.o.) mee dat een aanvraag als bedoeld in fax niet staat geregistreerd in het VAS. Ook overigens geen gegevens bekend. (Medewerker afdeling VRIS; N.o.) zal uitdraai uit VAS per fax naar IND Z-O sturen."

Bijlage 5

Uitdraai uit het Vreemdelingen Administratie Systeem (VAS)

"_____ Procedure
Overzicht_____

Naam Toev. Code Doel/Beperking Datum Datum

Aanvr Aanvraag tot

2 VTV VD 1 VERG. VOOR ONBEP.TIJD ART 10/06/1999

1 ASIEL TOELATING ALS VLUCHTELING 29/08/1995"

Bijlage 6

Gedetailleerde uitdraai uit het VAS

"1 27/10/1999 17 5945 271099/iv: schr.vtv aanvraag ontvangen (gemachtigde, N.o.).
Standaardbrf mvv naar adv. stukken in oproepmap. (-) opgeroepen voor het invullen van
model D50.

2 30/11/1999 17 1384 301199 red: komt ivm ingediende aanvrg. Heeft geen pp en geen
mvv model D50 meegegeven en hersteltermijn tot 14/12/99 om alsnog aan te tonen in het
bezit te zijn van een geldige mvv, op een wel al dan niet getekende D50 te overleggen en
bij beroephardheid een eventuele nadere motivatie te geven.

3 15/12/1999 17 1384 151299 red: (-) had tot 14/12/99 de tijd om alsnog een mvv te tonen,
dan wel de aan hem meegegeven model D50 ondertekend terug te brengen waaruit blijkt
dat hij eventueel een beroep doet op een van de vrijstellingsgronden van het mvv-vereiste.
(-) is echter niet meer aan het bureau verschenen. (-) heeft derhalve geen model D50
ondertekend en heeft dus geen beroep gedaan op een van de vrijstellingsgronden. Nav
vorenstaande D29.

4 10/12/1999 17 1384 201299 red: heden D29 aangetekend verzonden naar laatst
bekende adres. Meldplicht opgelegd en vorderingskaartje bij D29 gesloten.

5 24/12/1999 17 5567 24/12/1999 jvv: fax van (gemachtigde, N.o.) d.d. 15/12/1999 waarin
hij alsnog stelt dat betrokkene dient te worden vrijgesteld van het mvv-vereiste, daar
betrokkene claimt vluchteling te zijn. Is op dat gebied echter reeds uitgedeed, dus
die vlieger gaat mijns inziens niet op. Bovendien valt fax buiten de hersteltermijn. Ter info
aan red, daarna kan de brief op zy.

6 24/12/1999 17 1384 241299 red: fax ter info ontvangen van jvv. (gemachtigde, N.o.) is 1
dag te laat met aanvoeren motivatie vrijstelling mvv. Fax is overigens een week na de
datum van (gemachtigde, N.o.) binnen gekomen, derhalve is vrijwel zeker dat hij de datum
van zijn fax terug heeft gezet. Tevens heeft (-) geen model D50 ondertekend en dus geen
beroep gedaan op een van de vrijstellingsgronden. Op zy.

7 17/01/2000 17 5944 17012000/ct: uit mp./sticker ivm vervolgproc.op inlegvel.

8 17/07/2000 17 4464 17/07/00:he/nog geen bericht ind. nwe va-mits sticker met nr:
9000119574 gegeven voor zes maanden.

9 20/03/2001 17 5944 20032001/ct: brief ind ontv. ivm vovo van 120100. Nav. uitspraak rb
vovo afgewezen. Tevens is het bezwaar/beroepschr. ongegrond verklaard. Op scan D10.

10 17/07/2001 17 4464 170701 red: (-) aan bureau voor nwe sticker. Gebeld met ind staat geen proc meer open en (-) is verwijderbaar. Print naar bot.

11 20/08/2001 17 3537 20.8.2001. kb. Gelet op vorenstaande (-) vorderingskaart gestuurd om voor 1.9.2001 te komen met een vertrekticket.

12 16/10/2001 17 9867 16.10.2001 kvg. Jew: fysiek doss ontvangen// zy-scan.

13 19/10/2001 17 6689 19-10-2001 kvg\w:doc. ontvangen en doorgest. naar roch-vd.

14 06/11/2001 17 1472 06/11/2001/vris/tm/gezien bovenstaande (-) geaccepteerd ihkv v.r.i.s. med. brief 50.3 ter uitreiking gefaxt naar hvb zutphen. D10 kgg. med. brief 50.3 dd 06/11/01 aan (-) uitgereikt.

15 03/12/2001 17 2392 031201 cb; worden gebeld door het hvb te zutphen dat (-) in vrijheid wordt gesteld. Gelet op het tijdstip 15.30 uur is het niet mogelijk (-) te laten brengen c.q. op te halen.

16 03/05/2002 17 10208 030502 pk org bescheiden van (-) opgeborgen in archief unit asiel schiedam.

17 04/09/2003 17 3938 040903 hvi/per interne post fax do 200803 ontvangen ivm klacht van (gemachtigde, N.o.). zou op 4-11-01 een aanvraag zijn ingediend. Blijkt nergens uit het vas. Overigens kan adv geen gewaarmerkt model overleggen. Vreemd om dit bijna 2 jaar na vermeende indiening aan te kaarten, daar vragen gesteld worden omtrent bewaring fax doorgestuurd naar vris. Nog tevergeefs geprobeerd te bellen met (IND medewerker, N.o.).

16 04/09/2003 17 3938 040903 hvi/op verzoek hd contact opgenomen met (IND medewerker, N.o.)."

II. Beoordeling

6. Naar aanleiding van de klacht van 30 juni 2003 verzocht een medewerker van de Immigratie- en Naturalisatiedienst de korpschef van de regiopolitie Rotterdam-Rijnmond per faxbericht van 20 augustus 2003 om informatie over de brief met het asielverzoek van 4 november 2001. Er werd geïnformeerd naar de brief op zichzelf en tevens werd geïnformeerd naar de eventuele verdere stappen die de vreemdelingendienst naar aanleiding van deze brief had genomen.

Een medewerker van de vreemdelingendienst deelde in reactie hierop op 4 september 2003 telefonisch aan de IND mee dat de bedoelde aanvraag niet stond geregistreerd in het VAS (Vreemdelingen Administratie Systeem) en dat hij het verzoek om informatie had doorgezonden naar de afdeling VRIS (Vreemdelingen in de Strafrechtketen) daar op die plek wellicht meer informatie bekend zou zijn.

Diezelfde dag deelde een medewerker van de afdeling VRIS aan de IND telefonisch mee dat de bedoelde aanvraag niet stond geregistreerd in het VAS en dat ook voor het overige geen gegevens bekend waren. De medewerker zond een uitdraai van het VAS naar de IND.

7. Deze uitdraai van het VAS behelst een gedetailleerde registratie van alle bijzonderheden/mutaties die op verzoeker betrekking hebben vanaf 27 oktober 1999, het moment dat verzoeker eerder verzocht om een verblijfsvergunning, tot en met 4 september 2003, op welke datum de acties van de vreemdelingendienst zijn geregistreerd met betrekking tot de op 30 juni 2003 bij de minister ingediende klacht. Gelet hierop en op de mededeling van de vreemdelingendienst dat ook overigens geen gegevens omtrent de bedoelde aanvraag bij de dienst bekend waren, alsmede gelet op het zich in het dossier bevindende faxverzendrapport waaruit blijkt dat het asielverzoek van 4 november 2001 was ontvangen op het faxnummer van de vreemdelingendienst, en het verzendbewijs van het aangetekend verzonden poststuk, moet ervan worden uitgegaan dat de aanvraag is ingediend, doch kennelijk bij de vreemdelingendienst in het ongereede is geraakt.

8. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dat betekent dat alle relevante feiten, omstandigheden en argumenten in de overwegingen betrokken moeten worden.

9. De minister, baseerde haar conclusie in de klachtafdoeningsbrief van 9 september 2003, dat er geen sprake was van een aanvraag(procedure) op de constatering dat er bij de vreemdelingendienst geen aanvraag bekend was. Daarmee ging zij echter voorbij aan de kennelijke gevolgtrekking dat de ingediende aanvraag bij de dienst in het ongereede was geraakt. De motivering van de klachtafdoening was in zoverre ontoereikend. Het argument van de minister dat van een formele aanvraag geen sprake kon zijn omdat deze niet volgens de wettelijke vereisten was ingediend, doet daaraan niet af nu niet is gebleken dat verzoeker conform artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht (zie Achtergrond, onder 3., N.o.) de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen. Ook in zoverre schiet de motivering te kort.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie is gegrond, wegens schending van het motiveringsvereiste.

Onderzoek

Op 9 augustus 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B., ingediend door de heer mr. W.A. Venema te Rijsbergen, met een klacht over een

gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Verzoeker maakte van die gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Handgeschreven asielverzoek van 3 november 2001

Asielverzoek van 4 november 2001

Faxverzendrapport van 4 november 2001

Klachtbrief aan minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie van 30 juni 2003

Reactie van de minister van 9 september 2003

Klacht aan de Nationale ombudsman van 5 augustus 2004

Reactie van de minister van 12 oktober 2004 met bijlagen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Vreemdelingenwet 2000

Artikel 36

"De aanvraag tot het verlenen van:

- a. een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 of tot het verlengen van de geldigheidsduur ervan;
- b. een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd als bedoeld in artikel 33, wordt, in afwijking van artikel 2:1, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, ingediend door de vreemdeling of zijn wettelijke vertegenwoordiger."

Artikel 28

"1. Onze Minister is bevoegd:

- a. de aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd in te willigen, af te wijzen dan wel niet in behandeling te nemen;
- b. de aanvraag tot het verlengen van de geldigheidsduur ervan in te willigen, af te wijzen dan wel niet in behandeling te nemen;
- c. een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd in te trekken."

2. Vreemdelingenbesluit 2000

Artikel 3.108

"1. Het model van de aanvraag tot het verlenen van de verblijfsvergunning, bedoeld in de artikelen 28 en 33 van de Wet, wordt bij ministeriële regeling vastgesteld.

2. De aanvraag wordt door de vreemdeling of zijn wettelijk vertegenwoordiger in persoon ingediend op een bij ministeriële regeling te bepalen plaats.

3. In afwijking van het tweede lid wordt, indien de vreemdeling rechtens de vrijheid is ontnomen, de aanvraag ingediend op de plaats waar de vrijheidsontneming ten uitvoer wordt gelegd."

3. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 4:5

"1. Het bestuursorgaan kan besluiten de aanvraag niet te behandelen, indien:

- a. de aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag, of
- b. de aanvraag geheel of gedeeltelijk is geweigerd op grond van artikel 2:15, of
- c. de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen."